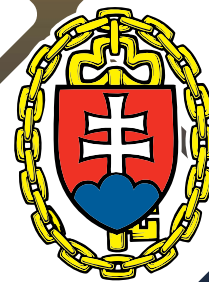

SLOVENSKÉ VÄZENSTVO

5. ročník 1/2023

ISSN 2644-5816

**MINISTER OCHUTNAL ŠTEDROVEČERNÚ
KAPUSTNICU V ÚSTAVE LEOPOLDOV**

Zaujímavosti

Matters of interest

Minister ochutnal štedrovečernú kapustnicu v ústave Leopoldov

*The minister tasted Christmas Eve
cabbage soup at the Leopoldov prison*

str. 5

Absolvovanie základného odborného vzdelania a otázky pre frekventantov

*Completion of the basic professional education
course and questions for the attendees*

str. 9

Cezhraničná spolupráca príslušníkov z Úseku služobnej kynológie odboru ochrany Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže

*Cross-border cooperation of the Section
of Service Cynology officers
of the Protection Department of the General Directorate
of the Corps of Prison and Court Guard*

str. 11

Alternatívne postupy v personálnej práci Human resource alternative practices

str. 16

Výcvik v taktickej streľbe príslušníkov zboru v priestoroch Centra výcviku Lešť

*Tactical shooting training of the Corps members
on the premises of the Military Training Area Lešť*

str. 18

Väzba a trest

Pre-trial detention and prison
sentence execution

Dôležitosť včasnej kardiopulmonálnej resuscitácie
The importance of early cardiopulmonary resuscitation

str. 23

**Implementácia konceptu dynamickej bezpečnosti
v podmienkach Zboru väzenskej a justičnej stráže**

*Implementation of the Concept of dynamic security
in the Corps of Prison and Court Guard*

str. 26

**Prepustenie trochu inak - sprevádzanie
odsúdeného po prepustení z výkonu trestu
odňatia slobody do zariadenia sociálnych služieb**
*A little different prison release. Accompanying a convicted
person to a social service facility after release from prison*

str. 31

Ergoterapia - Aktivizačná a abreaktívna činnosť
Ergotherapy - Activating and abreactive activity

str. 37

Vianočný pozdrav spoza mreží
Christmas greeting from behind the bars

str. 40

Foto na obálke: Minister ochutnal štedrovečernú kapustnicu v ústave Leopoldov, autor: Roman Škubla, Leopoldov

The minister tasted Christmas Eve cabbage soup at the Leopoldov prison, author: Roman Škubla, Leopoldov

VZDELÁVANIE ODSÚDENÝCH ŽIEN V PODMIENKACH ÚVTOS NITRA-CHRENOVÁ

„Mali by sme sa zbaviť predstavy, že vzdelanie je niečo, čo nám je poskytnuté, a brať vzdelanie ako niečo, čo si vytvárame vlastným úsilím.“

Stephen Downes

Pri resocializácii odsúdených je vzdelávanie jedným z hlavných oporných pilierov výrazne napomáhajúcim pri zaradení sa do občianskeho života. Všetci vieme, že vzdelávanie je nepretržitý, permanentný a kontinuálny proces, ktorého výsledkom je vzdelanostná úroveň našej spoločnosti. Vo výkone trestu sa preto orientujeme na také druhy aktivít, ktorých spoločným cieľom je napomôcť odsúdeným ženám pri reintegrácii do bežného spoločenského života.

Z historického hľadiska je nám známe, že vzdelávanie prechádzalo rôznymi podobami, vyplývajúcimi tiež z potrieb spoločnosti, až napokon nadobudlo súčasný obraz. Prvé skúsenosti so vzdelávacími aktivitami v tunajšom ústave siahajú do počiatkov jeho pôsobnosti, kedy sa ústav snažil o zabezpečenie práve tých aktivít a kurzov, ktoré mohli ženy zužitkovať po prepustení, a mali tak vyššiu perspektívu uplatnenia sa aj vzhľadom k potrebám pracovného trhu.

Pri intenzívnom rozvoji technológií a informačno-komuni-

kačných sietí bolo priam nevyhnutné sústrediť sa na zlepšovanie počítačovej gramotnosti. Tú sme zabezpečovali prostredníctvom dvoch kurzov „Pisárka I“ a „Pisárka II“, v závislosti od samotných skúseností odsúdených.

Ústav sa zapájal aj do rôznych projektov Európskej únie „Zvýšenie zamestnanosti žien vo výkone trestu odňatia slobody v meste Nitra“, „Zodvihnite zahodené šance“ a „Resocializácia väzňov so zameraním na zvýšenie vedomostí a psychosociálnych zručností“, v rámci ktorých boli realizované kurzy ako dámska krajčírka, kuchár-čaišník a motivačný kurz na podporu zamestnanosti.

Je zrejmé, že s rozvojom a formovaním spoločnosti postupne rástli aj nároky kladené na každého jednotlivca bez ohľadu, či sa nachádza vo výkone trestu, alebo nie. Tak ako iné oblasti, aj oblasť vzdelávania si začala vyžadovať flexibilnejší prístup, ktorého základom bolo postupné prispôsobovanie možností a podmienok vzdelávania v našom zariadení. Od-

súdené tak dostali možnosť získať stredoškolské vzdelanie ukončené výučným listom alebo úplné stredoškolské vzdelanie absolvovaním maturitnej skúšky. Od roku 2019 Ústav na výkon trestu odňatia slobody Nitra-Chrenová spolupracuje s viacerými vzdelávacími inštitúciami. Stredná odborná škola stavebná odsúdeným ženám poskytuje možnosť vzdelávať sa v odbore maliarka a kominárka. Doposiaľ bolo do štúdia zapísaných 13 odsúdených žien. V minulom školskom roku absolvovali záverečné skúšky dve z nich. Aj napriek tomu, že uvedené odbory nie sú typické pre ženské pohlavie, ukončili tieto odsúdené štúdium s hodnotením „prospela s vyznamenaním“ a „prospela veľmi dobre“. Pozitívnu spätnú väzbou pre zbor je aj fakt, že sa záverečných skúšok zúčastnili odsúdené už prepustené z výkonu trestu. Uvedené je pre nás sig-

nálom, že vzdelávanie počas odňatia slobody má pre odsúdených budúcnosť a odsúdené sú motivované k nadobudnutiu vzdelania.

Možnosť získania úplného stredoškolského vzdelania je daná odsúdeným ženám v štvorročnom učebnom odbore s maturitou - škola podnikania, ktorú sprostredkúva Súkromná stredná škola Animus. V budúcom školskom roku by mali mať po úspešnom zvládnutí maturitných skúšok prvé absolventky.

Už dlhoročne ústav pociťuje potrebu vzdelávania odsúdených žien aj v právnickej oblasti. Za týmto účelom od roku 2002 ústav spolupracoval s občianskym združením Občan a demokracia poskytujúcim vzdelávacie aktivity „Právo na každý deň“, a od roku 2014 s Právnickou fakultou UK v Bratislave pod názvom „Právna klinika pre komunity“. Táto dlhoročná spolupráca je zachovaná dodnes, avšak s obmedzeniami v dôsledku epidémie.

V zaobchádzaní nesmieme zabúdať ani na tie odsúdené, ktoré nemajú osobnostné predpoklady k vyššiemu odbornému vzdelaniu. Každoročnou analýzou vzdelanostnej úrovne odsúdených žien v tunajšom ústave zisťujeme, že do výkonu trestu prichádzajú ženy bez ukončeného základného vzdelania, resp. negramotné. Takéto odsúdené mali možnosť zaradenia do krúžku gramatika slovenského jazyka. Počas posledných rokov im bola venovaná pozornosť aj v rámci Národného projektu Šanca na návrat „Vzdelávanie odsúdených osôb v elementárnej komunikačnej a numerickej gramotnosti“, ktorý tento rok úspešne ukončili tri odsúdené. K zvyšovaniu vzdelanostnej úrovne odsúdených prispel tiež projekt zabezpečovaný Generálnym riaditeľstvom zboru v rámci projektu Šanca na návrat „Rizikové skupiny zo segregovaných komunít“.

Na samotnú recidívu pôsobí viacero javov a vzdelávanie považujeme za jeden z nich. Zvýšením kvalifikácie má každá odsúdená po prepustení z väzenského prostredia väčšiu šancu zaradiť sa medzi zamestnaných ľudí. Vzdelávanie preto považujeme za jeden z faktorov, vďaka ktorému môže mať návratnosť odsúdených žien do výkonu trestu klesajúcu tendenciu.

Katarína Vrābelová, Silvia Szombayová, Nitra-Chrenová

